

Malmö stad
Kommunstyrelsen

Datum

2026-06-23

Adress

August Palms Plats 1

Diarienummer

STK-2026-511

Yttrande**Till**Klimat- och
näringslivsdepartementet

**Remiss Klimat- och näringslivsdepartementet -
Förslag till författningsändringar till följd av EU:s
reviderade avloppsvattendirektiv
KN2026/00215**

Sammanfattning

Vad gäller konsekvenser för kommuners tillsyn ser Malmö stad positivt på ambitionen att göra denna mer strategisk och systemövergripande, men befarar att förslagen leder till ett betydligt mer komplext uppdrag med ökade krav på kompetens, fler tillsynsobjekt och utökad uppföljning. Malmö stad efterfrågar därför en nationell tillsynsvägledning som tydliggör bedömningsgrunder och ansvarsfördelning mellan kommunala tillsynsmyndigheter, VA-huvudmän och statliga myndigheter.

Malmö stad anser vidare att avloppsplanernas rättsliga ställning samt gränsdragningen mellan avloppssystem, dagvattenhantering och vattenverksamhet behöver förtydligas. Malmö stad betonar också vikten av att proportionalitet och samhällsekonomiska konsekvenser utreds i fråga om finansiering av kvartär rening, och att de utökade åtagandena ges full kostnadstäckning för att säkerställa ett rättssäkert och långsiktigt hållbart genomförande. Malmö stad vill också betona att uppströmsarbetet vad gäller sådana föroreningar som kräver kvartär rening är minst lika viktigt som att rena dem.

Malmö stad ser även positivt på att klimat- och energifrågorna har tagit plats i författningsändringarna i och med krav på energikartläggningar och en energineutralitetsplan som säkerställer att Sverige klarar målen om energineutralitet.

Yttrande

Malmö stad har fått möjlighet att yttra sig över ett förslag till författningsändringar till följd av EU:s reviderade avloppsvattendirektiv. Malmö stad ställer sig bakom de föreslagna författningsändringarna och vill lämna följande synpunkter på delar av förslagen.

Konsekvenser för kommuners tillsynsarbete

De föreslagna författningsändringarna innebär en omfattande omställning av den kommunala tillsynen, från en i huvudsak regelstyrd kontroll till ett mer strategiskt och systemövergripande tillsynsuppdrag. Detta medför ett mer komplext tillsynsuppdrag och nya krav på kommunernas samlade kompetens. Genomförandet innebär även ett utökat tillsynsbehov genom fler tillsynsobjekt och ökade krav på uppföljning och analys. Konsekvenser för den kommunala tillsynsverksamhetens omfattning och långsiktiga förutsättningar behöver därför beaktas och utredas vidare i de samlade konsekvensbedömningarna. För ett ändamålsenligt och rättssäkert genomförande krävs att de utökade åtagandena omfattas av full kostnadstäckning.

Förslagen förutsätter i betydande delar bedömningar i det enskilda fallet. För en rättssäker och likvärdig tillämpning är frågan om nationell tillsynsvägledning av central betydelse, särskilt vad gäller bedömningsgrunder och ansvarsfördelning mellan kommunala tillsynsmyndigheter, VA-huvudmän och statliga myndigheter. Om gränsdragningar mellan berörda aktörer inte tydliggörs finns risk för både dubbel tillsyn och bristande ansvarsklarhet, vilket kan försvåra ett effektivt genomförande och leda till ökad administrativ belastning.

Avloppsplaner ges en mer framträdande roll som verktyg för planering och genomförande. Detta aktualiserar frågor om planernas rättsliga ställning samt hur de ska beaktas i tillsyns- och prövningssammanhang. För att undvika oklarheter är det viktigt att dessa aspekter tydliggörs. Även avgränsningen mellan avloppssystem, dagvattenhantering och vattenverksamhet är av betydelse för tillämpningen av regelverket och behöver förtydligas.

Förslagen om finansiering av kvartär rening innebär förändringar i ansvarsfördelningen för kostnader kopplade till rening av läkemedelsrester och andra ämnen. I detta sammanhang aktualiseras frågor om proportionalitet, samhällsekonomiska konsekvenser och förhållandet till andra regelverk.

Förslagen innebär vidare att tillsynsmyndigheten löpande ska granska verksamheter som leder icke-hushållspillvatten till allmän VA-anläggning, vid behov justera villkor eller försiktighetsmått samt en möjlighet att initiera granskning när en kontroll vid avloppsreningsverk visar att en verksamhet bidrar med föroreningar av betydelse. Detta bedöms bidra till en mer strukturerad, effektiv och ändamålsenlig tillsyn.

Sammantaget förutsätter ett ändamålsenligt, effektivt och rättssäkert genomförande av förslagen att tydliggöranden görs och identifierade frågor beaktas. Det gäller särskilt behovet av nationell tillsynsvägledning, tydligt angivna bedömningsgrunder och ansvarsfördelningar, konsekvenserna för den kommunala tillsynens långsiktiga förutsättningar samt att de utökade åtagandena omfattas av full kostnadstäckning.

Övriga synpunkter

Malmö stad ser positivt på ett nytt producentansvar för humanläkemedel och kosmetika, vilket ska finansiera reningen av mikroföroreningar, men vill lyfta att uppströmsarbetet vad gäller sådana föroreningar är minst lika viktigt som att rena dem. Det är därför viktigt att kostnader för ökad rening verkligen förskjuts till producenter, för att skapa incitament att minska användningen av substanser som inte ska nå naturen. Malmö stad ser även positivt på att klimat- och energifrågorna har tagit plats i författningsändringarna i och med krav på energikartläggningar (med särskilt fokus på att identifiera och utnyttja potentialen för att minska utsläppen av växthusgaser) och en energineutralitetsplan som säkerställer att Sverige klarar målen om energineutralitet.

Ordförande

Katrin Stjernfeldt Jammeh

Sekreterare

Nicklas Löfström